

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Ustawodawczej

Data posiedzenia: 24 września 2008 r.

Nr posiedzenia: 82

Posiedzeniu przewodniczył: senator Krzysztof Kwiatkowski – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lutego 2008 r. (sygn. akt K 30/07) dotyczący ustawy – Prawo o ruchu drogowym.
 2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2008 r. (sygn. akt K 40/07) dotyczącego ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.
 3. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r. (sygn. akt P 18/07) dotyczącego ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.
 4. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r. (sygn. akt SK 77/06) dotyczącego ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji,
– przedstawiciele Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko, Marek Jarentowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lutego 2008 r. dotyczący ustawy – Prawo o ruchu drogowym (sygnatura akt **K 30/07**) omówiła przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko. Wyjaśniła, że Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z konstytucją art. 105 ust. 2 pkt 6 prawa o ruchu drogowym, w części zawierającej zwrot „lub wykroczenie”.

Przedmiotowe rozstrzygnięcie powoduje, iż aktualnie instruktorem nie może być jedynie osoba ukarana wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym. Natomiast osoby ukarane czy to orzeczeniem sądowym, czy też w drodze mandatu karnego za wykroczenie należące do kategorii wykroczeń określonych w rozdziale XI kodeksu wykroczeń nie tracą automatycznie kwalifikacji do prowadzenia szkoleń kandydatów na kierowców. Zaiściałego stanu rzeczy nie można jednak traktować jako powstania luki prawnej, ponieważ w art. 105 ust. 2 prawa o ruchu drogowym nadal wyraźnie sprecyzowane są wymagania, jakim muszą odpowiadać instruktorzy. Wyłączenie z tego katalogu jednej z przesłanek negatywnych można by więc co najwyżej uznać za „obniżenie poprzeczki” ustawionej w stosunku do podmiotów, które zamierzają prowadzić bądź już prowadzą szkolenia osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdem silnikowym albo tramwajem.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego odebranie prawa wykonywania zawodu ze względu na popełnienie choćby jednego takiego czynu stanowi zbyt daleko idącą represję i tym samym nadmierną ingerencję w sferę praw i wolności chronionych przez ustawę zasadniczą. Co więcej, w rozważanym wypadku Trybunał opowiedział się przeciwko automatycznemu i równocześnie obligatoryjnemu stosowaniu sankcji w postaci zakazu wykonywania zawodu instruktora. Ostatecznie o tym, iż konkretna osoba nie daje rękami wykształcenia u kandydatów na kierowców postawy legalistycznej względem przepisów regulujących zasady ruchu drogowego, przesądza orzeczenie sądu, aczkolwiek czyni to w istocie rzeczy pośrednio, tj. poprzez orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów wobec sprawcy wykroczenia. W związku z tym zainicjowanie procesu legislacyjnego nie wydaje się w tym przypadku niezbędne.

Wobec tego przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Komisja jednogłośnie (5 głosów „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 2 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2008 r. dotyczący ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (sygn. akt **K 40/07**) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski. Wyjaśnił, że Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności:

- 1) art. 2a ustawy o KRS z art. 2, art. 178 ust. 1, art. 183 ust. 1, art. 186 ust. 1 i art. 187 ust. 4 konstytucji,
- 2) art. 4 ust. 2 ustawy o KRS, w części obejmującej zwrot „przedstawiciel może wyrażać stanowisko w każdej sprawie,” z art. 2 i art. 187 ust. 1 i 4 konstytucji,
- 3) art. 12 ust. 4 ustawy o KRS, w części obejmującej zwrot „w głosowaniu jawnym”, z art. 2 i art. 186 ust. 1 konstytucji.

Wyrok TK derogował z systemu prawa jeden artykuł ustawy w całości oraz dwa fragmenty dwóch innych przepisów. Wyrok, m.in. w związku z taką techniką stwierdzania niekonstytucyjności przepisów, nie powoduje luki w prawie. Interwencja ustawodawcy nie jest więc konieczna.

Wobec tego przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Komisja jednogłośnie (5 głosów „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 3 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r. (sygn. akt **P 18/07**) dotyczący ustawy – Kodeks postępowania cywilnego omówiła przedstawicielka Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko. Wyjaśniła, że Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z konstytucją art. 370¹ kodeksu postępowania cywilnego. Wyeliminowanie niekonstytucyjnej normy, mającej skądinąd charakter szczególny, nie powoduje powstania luki prawnej. W sytuacji, gdy odpadła dyrektywa odrzucania apelacji bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych, „odżywa” bowiem ogólna reguła wyrażona w art. 130 k.p.c. oraz w art. 373 k.p.c. Badając zatem zachowanie warunków przewidzianych dla apelacji, sąd pierwszej instancji (a na gruncie art. 373 k.p.c. także sąd drugiej instancji) zobowiązany jest wezwać stronę do skorygowania braków występujących w danym piśmie procesowym, jeżeli od tego uzależniona jest możliwość nadania dalszego biegu wniesionemu środkowi odwoławczemu. Odnosi się to w równej mierze do braków formalnych związanych z niezachowaniem wymogów określonych w art. 126 i art. 128 k.p.c., jak i do tych wymienionych w art. 368 § 1 pkt 1–3 i pkt 5 k.p.c.

Wydaje się więc, że w rozważanym wypadku nie ma potrzeby zainicjowania procesu legislacyjnego. Za konkluzją taką przemawia nade wszystko pogląd wyrażony na marginesie zasadniczego wyводу Trybunału Konstytucyjnego, wedle którego „...nawet w tym wąskim zakresie, w jakim dotychczasowy stan prawny (a ściślej wykładnia art. 368 k.p.c. w zgodzie z konstytucją, dokonywana przez Sąd Najwyższy) pozwalał na przekazanie do merytorycznego rozpoznania wadliwej apelacji (zawierającej pewne braki formalne, dające się zakwalifikować jako oczywiste niedokładności), wezwanie przez sąd do uzupełnienia dostrzeżonych braków (jako skutek wyroku Trybunału w niniejszej sprawie) będzie instytucją procesową pełniej i efektywniej służącą osiągnięciu stanu, w którym sąd drugiej instancji będzie miał jasność i pewność co do żądań strony wnoszącej środek odwoławczy”. Niewątpliwie zapewni to już stronom realną możliwość zaskarżenia orzeczenia zapadłego w pierwszej instancji, przez co wypełnione będą też gwarancje płynące z art. 45 ust. 1 oraz art. 78 konstytucji.

Wobec tego przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Komisja jednogłośnie (4 głosy „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 4 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r. dotyczący ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (sygnatura akt **SK 77/06**) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski. Wyjaśnił, że Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 4241 §1 i 2 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, w części obejmującej słowa „kończącego postępowanie w sprawie”, z art. 32 ust. 1 i art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Wyrok TK spowodował uchylenie w art. 4241 fragmentów §1 i 2 stwierdzających, iż skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia przysługuje od orzeczenia „kończącego postępowanie w sprawie”. Oznacza to, że obecnie skargę można wnieść od wszystkich orzeczeń, nie tylko kończących postępowanie, ale i nie kończących postępowania w sprawie. Wyrok przywrócił zatem konstytucyjność przepisu, a zarazem nie powoduje luki w prawie, która wymagałaby interwencji ustawodawcy.

Należy więc stwierdzić, że modyfikacja kształtu systemu stwierdzania niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń, powstałego po ogłoszeniu wyroku, mieści się w zakresie – ograniczonej motywami wyroku TK – swobody ustawodawcy. Nie będzie ona jednak stanowić bezpośredniego skutku rozstrzygnięcia Trybunału. W tej sytuacji interwencja ustawodawcy nie jest konieczna.

Wobec tego przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Komisja jednogłośnie (3 głosy „za”) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządził Michał Napiórkowski